

TARTU KESKKONNABUURE
REKORDIHOOLDUS
SISSEVIETUD

28.04.2005

23 h. 43060
el.

SA TARTU KESKKONNAHARIDUSE KESKUS

Majandusaasta aruanne (01.01.2004-31.12.2004)

Juriidiline aadress: Lille 10
51010 Tartu
Eesti Vabariik

Äriregistri nr. 90007247

Majandusaasta algus: 01.01.2004
Majandusaasta lõpp: 31.12.2004

Telefon: 7361693
Faks: 7361694
E-mail: teec@teec.ee

Audiitor: Kaja Loog

Põhitegevused - keskkonnavalane koolitus;

Dokumentide loetelu mis saadetakse -audiitori järeldusotsus;
Majandusaasta aruandest eraldi

SISUKORD

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	11
Juhatuse kinnitus raamatupidamise aastaaruandele	11
Bilanss	12
Tulude- kulude aruanne	13
Rahavoogude aruanne	14
Sihtkapitali muutuste aruanne seisuga 31.12.2004	15
Raamatupidamise aastaaruande lisad	16
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused	16
Lisa 2 Raha ja pangakontod	17
Lisa 3 Arveldused ostjatega	17
Lisa 4 Muud lühiajalised nõuded, viitlaekumised	17
Lisa 5 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	17
Lisa 6 Pikaajalised ettemaksed	18
Lisa 7 Arveldused tarnijatele	18
Lisa 8 Maksud	18
Lisa 9 Võlad töövõtjatele	18
Lisa 10 Sihtfinantseerimine	18
Lisa 11 Realiseerimise netokäive	20
Lisa 12 Kulude aruande kirjete selgitused (kroonides):	20
Juhatuse ja nõukogu allkirjad 2004 majandusaasta aruandele	22

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE

1. Üldinformatsioon.

Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus loodi 8. Aprillil 2002 kaheksa asutaja poolt. Sihtasutuse asutasid Tartu linn, Eesti Põllumajandusülikool, SA Eestimaa Looduse Fond, AS Tartu Veevärk, MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing, MTÜ Eesti Roheline Liikumine, MTÜ Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering ja MTÜ Peipsi Koostöö Keskus.

Sihtasutuse nõukogus on 8 liiget, nõukogu esimees Merle Ööpik.

Sihtasutuse juhatuse esimees Külli Kalamees-Pani.

Tartu Keskkonnahariduse Keskuse eesmärgiks on keskkonnateadlikkuse edendamine ja keskkonnasäästlike väärtushoiakute kujundamine koolituse, projektide ja teavitamise kaudu. Keskus planeerib keskkonnahariduse alast koolitust, tegevust ja teavet põhiliselt Tartu ja Lõuna-Eesti inimestele. Keskuses pakutav hõlmab nii noored kui täiskasvanud.

2. Tegevuse ülevaade.

Prioriteediks 2004.a. olid keskuse uute ruumide planeerimine ja töö korraldamine Tartu kesklinnas, keskkonnainfo keskuse loomine ja arendamine, täiskasvanute koolituse arendamine. Oluliseks eesmärgiks oli Tartu Loodusmaja õpilase pearaha tõstmine.

Tartu Keskkonnahariduse Keskuse tegevus 2004.a. on lähtunud tegevuskavast.

2004.a. jaanuarist märtsini toimus sihtasutuse auditeerimine ja 2003. a. aastaaruande koostamine. Audiitor Kaja Loog lõpetas sihtasutuse auditeerimise märtsis ja aastaaruanne kinnitati nõukogu poolt 6. aprillil. Tegevuskava 2004 kinnitati 6. aprillil.

Veebruaris (16.02) kinnitati nõukogu poolt sihtasutuse eelarve 2004.a., eelarve muudatused kinnitati detsembris 2004.a.(14.12)

Juunis sai valmis ja augustis (30.08) kinnitati nõukogus sihtasutuse arengukava 2004-2006.

Augustis kinnitati nõukogus 2005.a. eelarve projekt, mis septembris esitati Tartu LV kultuuriosakonda.

Tartu LV-le esitati sihtasutuse taotlus Tartu Loodusmaja pearaha tõstmise kohta. Kahjuks 2004.a. linnavalitsus pearaha tõsta ei saanud.

Ühtse keskuse idee arendamisel lähtuti järgmistest eesmärkidest:

- 1) **Keskusele uute ruumide rentimine kesklinna Kompanii tn 10 hoonesse.** Rendileping ruumide rentimiseks sõlmiti jaanuaris 2005 OÜ-ga Prokter. Rendilepingu sõlmimisel konsulteeriti sihtasutuse nõukogu, linnavalitsuse esindajate, Kultuuriosakonna juristi ja teistega. Olulisteks tegevusteks olid: Uute ruumide planeerimine ja töökeskkonna loomine; Kolimine ja töö korraldamine uutes ruumides; Keskkonnahariduse Keskuse hariduslike ja avatud tegevuste (laste ja täiskasvanute keskkonnavaline koolitus, keskkonnainfo vahendamine, näituste korraldamine jm.) planeerimine kesklinnas.

- 2) **Tartu Ökomaja kui tulevase keskkonnahariduse keskuse idee ja kontseptsiooni arendamine.**

Osaleti Tartu linna uue keskkonnastrateegia ja tegevuskava väljatöötamisel. Keskkonnastrateegias on näidatud Tartu Ökomaja ehitamise vajalikkus.

Tartu Ökomaja ehitamiseks ja projekteerimiseks on Tartu linna arengukavas kuni 2007.a. linnapoolse kaasfinantseeringuna 6,84 milj. krooni.

Tartu Ökomaja projekteerimiseks esitati 2 projektitaotlust KIK-i (märtsis ja novembris), millele linn andis partnerina oma kaasfinantseeringu. KIKist esimest projektitaotlust ei rahuldatud, teise esitatud projektitaotluse tulemused on KIKis veel otsustamisel. Projektitaotluste koostamisel tehti koostööd ELF-i, Tartu Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskuse ja Tartu LV-ga, toetas Tartumaa Keskkonnateenistus.

Ökomaja projektitaotlust Eelstruktuurifondidesse aprillis otsustas linnavalitsus mitte toetada.

Ökomaja projekti raames hoiti end kursis struktuurifondide võimalustega.

3) Arvutiklassi loomine, ruumide sisustamine.

2004.a. oluliseks eesmärgiks oli ka keskuse tehnilise varustatuse parandamine ja ruumide täiendav möbleerimine, milleks tehti ettevalmistused aasta lõpus alanud KIKi projekti „TKHK arendamine piirkondlikuks loodusharidus- ja koolituskeskuseks“ raames. Projekti kohaselt saame arvutiklassi 8 arvutile ja keskkonna infokeskusele uued töölaudad ja arvutilaudad 2005.a. alguses.

Tartu Keskkonnahariduse Keskuse tegevuses on oluline piirkondlik ulatus. Keskuse piirkondlik tegevus väljendub koostöös erinevate organisatsioonide ja omavalitsustega, erinevate keskkonnahariduse aspektide piirkondlikus koordineerimises, keskkonnavalitsuse teabe pakkumises ja ürituste korraldamises, osalemises piirkondlike ja keskkonnavalitsuste tegevuskavade ja strateegiate väljatöötamisel ning keskkonnavalitsuste projektikonkursside ja züriide tegevuses, koolituste pakkumises piirkondlikus ja üle-eestilises ulatuses.

Tartu Keskkonnahariduse Keskus koordineerib järgmisi maakondlikke ja üle-eestilisi projekte ja ettevõtmisi :

KIKi Tartu maakonna keskkonnateadlikkuse programm, Koolimetsa projekti Tartu maakonna tegevuste koordineerimine, Säästlik haridus täiskasvanute koolituses, rahvusvaheline ökorühmade projekt Eestis, Kaunis kooliõu Tartu maakonnas (roheline kooliõu- atraktiivne õpikeskkond), Soome-Eesti looduslaagrite projekt (Eesti ja Soome koolid).

2004.a. **osaleti** mitmete maakondlike ja üle-eestiliste arengu- ja tegevuskavade väljatöötamisel alljärgnevalt: Tartu linna keskkonnanstrateegia ja tegevuskava ning jäätmetstrateegia väljatöötamisel, riikliku õppekava loodusainete töörühmas ja Haridusministeeriumi juures asuva keskkonnahariduse arendamise töörühmas ning vabaharidusliku tegevuskava üle-eestilises ajurünnakus.

TKHK töötajate poolt koostati ja esitati erinevatesse fondidesse 33 projektitaotlust.

Tartu Keskkonnahariduse Keskus peab oluliseks säästlikku ja keskkonnahoidlikku eluviisi: blanketid, tunnistused ja visiitkaardid on valmistatud taaskasutatud paberist, säästlikult kasutatakse vett ja energiat, propageeritakse säästliku eluviisi erinevates projektides, osaletakse prügi valiksorteerimises.

Keskkonnainfo keskus

2004.a. alustas tegevust keskkonnainfo keskus ja juunis avati ka pidulikult Tartu Keskkonnahariduse Keskuse **Loodus- ja keskkonnainfopunkt** Kompanii tn. ruumides. Keskkonnainfopunkti juures asub ka RMK teabepunkt. Lisaks informatsiooni ja materjalide jagamisele korraldatakse ka teabepäevi, loenguid ja näituseid. Koostööd on eesmärkide saavutamiseks tehtud RMK, SA KIKi, SA Tartumaa Turism, Tartu Linnavalitsuse, Keskkonnaministeeriumi, Tartumaa Keskkonnateenistuse, EOÜ, Loomakaitse Ühingu jt.

Oluliseks töösuunaks oli koostöösidemete arendamine, andmebaaside algne loomine, infopunkti avamine ja teabe jagamine infopunktis. Korraldati liigikaitse rändnäitus, mis liigub mööda Eesti näitusesaale.

Koolituskeskus

Täiskasvanute koolituskeskuses, mis loodi 2003.aastal on toimunud terve hulk erinevaid loodus- ja keskkonnaalaseid koolitusi, õppepäevi ja loenguid.

2004.aastal on täiskasvanute koolitusel osalenud üle 700 inimese.

Registreeritud on 16 õppekava 2 koolitusloa (3093 ja 2744 HTM) alusel.

2004.a. registreeriti 4 uut õppekava (aiandus ja ruumihaljastus, loodus ja kunst, keskkonnaalase projekti koostamine ja juhtimine, loodushääled ja nende salvestamine). Keskkonnaalaseid koolitusi, õppepäevi ja loenguid pakutakse kooli- ja lastaiaõpetajatele, keskuste ja looduskaitse töötajatele, üliõpilastele, senioritele, linnakodanikele.

Loodus-ja keskkonnaharidusega Eestis on käinud tutvumas ka välismaalaste gruppe (Hollandi valitsuse noorametnikud, Kreeka keskkonnahariduse töötajad, Soome-Eesti looduslaagrite õpetajad jm.)

Märtsis lõppes aastane USA saatkonna poolt rahastatud projekt "Keskkonnahariduse arendamine Tartus ja Lõuna-Eestis", mille käigus viidi läbi **säästlik kodu ja kontor pilootkoolitusi avalikkusele** (kokku 9 koolitust) linnakodanikele ja organisatsioonidele ning koostati keskuse uus veebileht (www.teec.ee).

Tartu Keskkonnahariduse Keskuses on 2004.a. toimunud järgmised täiskasvanute koolitused:

Looduseõpperada (õppekäik) kooli/lasteaia lähedal, Muuseumide looduskursus, Seenetundja, Välitööd geograafias, Ökorühma juhtimine, Säästev kodu ja kontor, Lilleseade kooli algkursus, erikujulised kimbud, keskkonnaalase projekti koostamine ja juhtimine, hääled looduses ja nende salvestamine, jõulukaunistused, lasteaiaõpetaja loodus- ja keskkonnaalane täiendõpe, seentega värvimine ja seenepaberi valmistamine.

Lisaks koolitustele on läbi viidud **loenguid ja õppepäevi** (üle 15, näiteks eesti mürgised ja söödavad seened, prügi sorteerimine Tartus, looduskaitse, liigikaitse, loodus- ja keskkonnaharidus, ökorühmad ja keskkonnaharidus Eestis, looduse õppepäeva läbiviimine, looduse õpperada jne.), **osutatud giiditeenust**.

Koolituste ja õppepäevade organiseerimisel on tehtud koostööd erinevate organisatsioonidega. 2004.a. **osaleti mitmetes huvitavates arendustegevustes**: koostati loodushariduslik õppematerjal Vapramäe –Vellavere -Vitipalu õpperadadele, Karula laste õpperada, Palupõhja looduskooli programmid ja arenduskava.

Tartu Loodusmaja huvialakool

Kool omab Haridusministeeriumi koolitusluba nr. 2344 HM kuni 30.06.2006.a.

Loodusmajas tegutsesid 2004.a. järgmised **huvialaringid**: matkad ja loodushoid (1 rühm), geoloogia ja keskkond (1), zooloogia (6), lilleseade (3), toataimekasvatus (3), iluaiaandus (3), giidid (1), loodus ja kunst (5), noored loodusesõbrad (12), lemmiklooma ring (1).

Aastas osales ringitöös 530 õpilast, rühmade arv oli 37.

Ringid töötavad ainekavade alusel, suurt tähelepanu pööratakse loomingulisuse ja käelise tegevuse arendamisele ning looduse praktilisele tundmisele ja tunnetamisele (õppekäigud, matkad, ekskursioonid, laagrid). Loodus- ja keskkonnakaitse, säästlik looduskasutus ja tarbimine ning keskkonnasõbralik eluviis on õppekava läbivateks teemadeks.

Tartu Loodusmaja poolt üksi või koostöös teiste organisatsioonidega korraldatud üritustel on lisaks loodusmaja õpilastele 2004.a. jooksul osalenud enam kui 4000 õpilast.

Tartu Loodusmaja poolt korraldati rida ülelinnalisi õpilasüritusi:

1. Traditsiooniline loodusesõprade **kokkutulek looduse õpperajal** maikuus.
2. Looduskaitseviktoriin Tartu linna ja maakonna gümnaasiumiõpilastele.
3. Lemmikloomapäevad (üle-eestilised üritused 4H klubidele).
4. Valentini päeva ja emadepäeva lilleseadekonkursid.
5. Üle-eestiline õpilaskonverents "Meie elukeskkond 2004".
6. Joonistuskonkurss "Kodulinna loodus".
7. Näitused (seenenäitus, kunstiringi näitused, näitused joonistus- ja lilleseadekonkursi töödest).

Loodusmaja oli **ülelinnalistel õpilasürituste Tervispäeva looduserada kaaskorraldajaks**

Korraldati mitmeid **ülekoolilisi üritusi** loodusmaja õpilastele: Viktoriinid, konkursid, ekskursioonid, slaidi- ja videoprogrammid, suvelaagrid Ninal ja Käsmus ning sügislaager Soomaal, tähtpäevadega üritused (kevadpühad, mardi- ja kadripäev, talve algus, jõulud, jne.), tõrude korjamine metsloomadele.

Loodusmaja õpilased osalesid mitmetes **ülelinnalistes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides**: "Tartu rattaprojekt" (Tartu), „Ökodraama“ (Tartu), "Vetevald laste silmade läbi" (rahvusvaheline koostööprojekt Peipsi Koostöö Keskusega), Eesti noorgeoloogide õppereis Austria Alpidesse, uurimustööde konkursid (üle-eestilised), lilleseadekonkursid (üle-eestilised), kunstitööde näitused ja konkursid (üle-eestilised), loodusvaatluste projektid (üle-eestilised ja rahvusvahelised), 4H laagrid ja kokkutulekud (üle-eestilised), Eesti ja Soome õpilaste ühislaager Valgemetsas ja Soomes, ökorühmade projekt " (rahvusvaheline). Valminud on õppematerjal "Tartu keskkonnaatlas koolidele" (CD).

Tartu Loodusmaja osaleb Tartu Kultuurkapitali sihtkapitali **Tartu Agenda 21 stipendiumide** määramise konkursikomisjonis.

Tartu Loodusmaja viib läbi ka **kooliprogramme** (vt. järgmises alapeatükis)

Kooliprogrammid

Kooliprogrammide Keskus pakub erinevaid õppekava täiendavaid loodus- ja keskkonnaalaseid programme kooliklassidele. Programmides on osalenud üle 2000 õpilase. Kooliprogramme viidi läbi keskuse ruumides, looduse õppepäevadena Käbliku metsakeskuses ja looduse õpperadadel, linnalooduses ja TÜ Botaanikaaias.

I. Loodusmaja üldhariduskooli õppekava toetavad programmid on välja töötanud ja neid viivad läbi loodusmaja koordinaatorid ja õpetajad. Üks programm kestab 4 tundi loodusmajas ja selles osaleb klassijagu õpilasi. On programm ka lasteaiarühmadele. Kasutatakse rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Loodusmaja loodusprogrammid kooliklassidele: Läänemeri, "Tartu roheline mapi" linnalooduse õppekäigud, Lemmikloom, Uurime ja avastame, Geograafia välitööd.

Koostöös koolidega on ka läbi viidud üksikprogramme tellitud teemadel (Vooremaa maastikud ja muistendid, talvine Taevaskoja, Puhja pargi loodusrada)

II. Looduse õppepäevade läbiviimine

Metsa õppepäevi viiakse läbi RMK Käbliku metsakeskuses Kulbilohus Peedul, kus aprillis – mais ning septembris -oktoobris 2004.a. osales kokku Tartu linna üldhariduskoolidest (ka vene õppekeele rühmad) 414 õpilast. Metsa õppepäevade projekt on koostööprojekt Tartu Keskkonnahariduse Keskuse, Tartu Ökoloogiaklubi Käblik, RMK ja KIK vahel.

Õppepäevi viivad läbi Tartu Loodusmaja koordinaatorid ja õpetajad.

Lisaks on läbi viidud **looduse õppepäevi koolidele**: Avastame Eestimaad, looduse õppepäev Valgamaal jm. ja **prügalaseid õppepäevi õpilastele**.

III. Botaanikaia kooliprogrammid

Õpilaste kooliprogramme viiakse läbi ka TÜ Botaanikaaias, tööle on võetud programmiõpetaja, kellele töötasu tuleb Tartu Haridusosakonnalt. Botaanikaaias viidi läbi järgmisi õppeprogramme: Kes elab tiigivees, toalilled, sügislilled, värvid ja hääled looduses, kust on pärit palmihoone taimed, uued programmid: ravimtaimed, sügis Botaanikaaias, linnumunad. Botaanikaaias on toimunud järgmised näitused: „Linnumunad“ (märtsis), „Maastikumaalid“ (juunis), „Õunte näitus“ (septembris- oktoobris).

Botaanikaia kooliprogrammides osales 2004.a. 82 õpilasgruppi, viidi läbi mõned koolituspäevad õpetajatele ja üliõpilastele.

Projektid

2004.a. koordineeriti ja osaleti enam kui **26 projektis**.

Alustati koostööd rahvusvahelises projektis **Säästlik haridus täiskasvanute koolituses**

Läänemere äärsetele riikidele

Projekt **Rahvusvahelise autovaba päeva rattatuur Tartu jalgratta ja looduseradadel**. Traditsiooniliseks iga-aastaseks Tartu Keskkonnahariduse Keskust tutvustavaks ja säästlikku eluviisi propageerivaks ürituseks on kujunenud **Tartu looduse rattaretk**, mis sellel aastal toimus septembris Tartu linnas ja Jänese rajal, osales üle 60 ratturi. Projekti rahastas KIK.

Projekti „**Meie elukeskkond 2004**“ raames toimus Maa päeval 23. aprillil 2004.a. üle-eestiline õpilaskonverents, kus osales üle 50 õpilase. Anti välja õpilastööde kogumik. Projekti rahastas KIK.

Projekti **Tartu Keskkonnaatlas** käigus vormistati materjalid Tartu looduse ja keskkonna kohta ja koostati vastavad materjalid kaartidel ja artiklitena (CD-na). Tartu Keskkonnaatlase materjale saavad kasutada õpetajad välitundide läbiviimisel Tartus, nende põhjal saab organiseerida looduse õppekäike ja kooliprogramme.

Projekt lõppes detsembris 2004

Märtsis TÜ Botaanikaia ja Eesti Ornitoloogiaühinguga koostöös korraldatud

Linnulaululaupäevakul osales üle 500 huvilise: valmistati ja paigaldati pesakastid Tartu parkidesse ja osalejate kodudesse. Botaanikaaias sai vaadata linnumunade näitust ja toimusid loengud lindude vaatlemisest ja linnuatlase töödest. Üritus sai teoks tänu TÜ Botaanikaia, Eesti Ornitoloogiaühingu ja Tartu Keskkonnahariduse Keskuse jt. koostööle. Projekti rahastas Tartu LV.

Mais viidi Tartus Raekoja platsil läbi uudne **Ökodraama päev**, kus 8 õpilaste näitetruppi esitas keskkonnateemalisi lühinäidendeid. Projekti rahastas KIK.

Juunis organiseeriti **rahvusvaheline Eesti-Soome looduslaager Valgemetsas, kus osales üle 100 eesti, vene, soome ja rootsikeelse õpilase**. Septembris osalesid Eesti koolide õpilased looduslaagris Soomes.

2004.a. jätkus **KIKi maakondliku keskkonnateadlikkuse programmi koordineerimise koostööprojekt Tartu maakonnas**. Projektijuht Veljo Runnel viis läbi kolm projektitaotluse koostamise koolituspäeva ja korraldas maakondliku komisjoni poolt projektitaotluste hindamise kolmes konkursivoorus. Koordinaatori ülesanneteks on ka KIKi projektitaotluste, lepingute ja aruannete koostamine.

Projekt jätkub järgmisel aastal. Projekti rahastab KIK.

Projekti **“Keskkonnahariduse arendamine Tartus ja Lõuna-Eestis”** eesmärgiks oli säästva arengu alase täiskasvanute koolituse arendamine Tartu piirkonnas ja Lõuna-Eestis (pilootkoolitused keskkonnaõiguses, säästev kontor ja kodu (9), veebilehe arendamine). Projekti elluviimiseks töötas kaks osalist koormusega projektijuhti.

Täiskasvanute koolituse projekti raames on koostatud Tartu Keskkonnahariduse Keskuse veebileht : www.teec.ee Projekti rahastas USA riik.

Projekt lõppes märtsis 2004.a.

Rahvusvaheline ökorühmade töö jätkamine ja arendamine Eesti koolides. Projekti käigus koordineeriti REC-i poolt kahel eelneval aastal alustatud ökorühmade liikumist Eestis. Viidi läbi ökorühma juhtide koolitused, jagati töövihikuid, organiseeriti suvelaager. Koolituspäevad on läbi viidud Sagadis, Tallinnas ja Tartus, korraldati üle-eestiline keskkonnateemaline joonistusvõistlus. Projekti töövihik anti välja CD-l, lisaks koostati ökorühmade töö baasil Tartu Keskkonnahariduse Keskuse keskkonnasõbra kalender 2005. Projekt lõppes oktoobris, jätkuprojekt on esitatud KIK-i. Rahvusvaheliselt koordineerib seda projekti GAP (Global Action Plan). Projekt on koostööprojekt REC-i ja Sagadi koolituskeskusega. Projekti rahastab KIK.

Joonistusvõistlus „Kodulinna loodus“ käigus viidi läbi joonistusnäitus „Roheline kodulinn“ Tartu Linnamuuseumis.

Tartumaa koolide ja lasteaedade prügiprojekt algas 2004.a. sügisel ja kestab 2005.a. kevadeni. Projekti eesmärgiks on koolides ja lasteaedades säästliku eluviisi propageerimine, prügi sorteerimise alase teadlikkuse tõstmine ja prügi sorteerimise alustamine 8 koolis ja lasteaias.

Riigimetsa Majandamise Keskuse projekti käigus toetatakse keskkonnainfopunkti tegevust. **Projekti Uurime ja avastame** käigus koostati ja viidi läbi loodusõppe programmi „Uurime ja avastame“ lasteaedadele ja nooremale kooliastmele. Projekti rahastas KIK

Projekti **TKHK õppepäevad** käigus viidi läbi prügialased ekskursioonid linnakodanikele „Säästva kontor ja kodu“ koolituste raames. Koolitustest võttis osa üle 100 inimese. Projekti rahastas KIK.

Projekti **Alatskivi õppepäevad** raames katsetati salumetsa taimede töölehti ja viidi läbi vastavad õppepäevad looduses.

Seenenäda projekti raames toimus septembris Suur seenenäitus, kus eksponeeriti üle 100 liigi; Näitust külastas umbes 2000 inimest. Toimusid seeneloengud, lasteprogrammid ja oktoobris seenepaberil koolitus täiskasvanutele. Traditsioonilise seenenäituse korraldamisel ja

loengute pidamisel aitasid EPMÜ mükoloogid. Scenenäitusele lisaks oli avatud ka Peeter Lauritsa seenefotode näitus "Taevaatlas." Seenepaberi koolitus toimus oktoobris. Seenenädala projekti rahastas KIK.

Rahvusvahelise projekti „Vetevald läbi laste silmade“ käigus korraldati lastele joonistuskonkurss. Oktoobris eksponeeriti keskuse saalis ka Peipsi Koostöö Keskusega koostöö näitust "Vetevald läbi laste silmade."

Avasta Eestimaad projekti käigus arendatakse edasi keskuse looduslaseid kooliprogramme, luuakse uus programm „Eesti looduskaitse“ ja koostatakse eesti-venekeelsed tööjuhendid ja liigikaitse alased probleemülesanded. Projekti oluline eesmärk on abistada venekeelsete õpilaste integreerumist eesti ühiskonda. Projekt lõpeb märtsis 2005. Projekti rahastas Euroopa Liit (EV Rahandusministeerium ja Mitte-eestlaste Integratsiooni SA Phare Üksus).

Projekti **Liigikaitse Eestis** eesmärgiks oli liigikaitse uute kontseptsioonide tutvustamine ja rändnäituse koostamine ja eksponeerimine. Projekt on TKHK Keskkonnainfo keskuse tegevuste arendus. Projekti rahastas KIK, projekt jätkub näitustena 2005.a. eri Eesti paigus.

Tartu Loodusmaja korraldas oma õpilastele erinevaid looduslaagreid ja õuesõpet järgmistes projektides: **Loodusmaja sügislaager, loodust õpi tundma looduses, sportlik- kultuuriline koolivaheaeg, Talvine koolivaheaeg, Veski laager.**

Projekt „**TKHK arendamine piirkondlikuks loodusharidus- ja koolituskeskuseks**“ algas detsembris 2004, projekti rahastus algab 2005.a. alguses. Projekti eesmärgiks on TKHK arendamine, keskkonnainfo keskuse ja täiskasvanute koolituse alase tegevuse arendamine. Projekt toetab arvutiklassi rajamist ja keskkonnainfokeskuse sisustamist ning võimaldab aastaks tööle võtta täiskasvanute koolituse ja info projektijuhi. Projekti rahastab KIK.

Koostöö projektid: „Vetevald laste silmade läbi“ (rahvusvaheline koostööprojekt Peipsi Koostöö Keskusega), Baltic Sea Project (rahvusvaheline), Loodusmaja loodusvaatluste projektid (üle-eestilised ja rahvusvahelised), metsa õppepäevad (Tartu Ökoloogiaklubi Käblik, RMK), 4H laagrid ja kokkutulekud (üle-eestilised, 4 H Eesti), Eesti ja Soome õpilaste ühisprojekt, rahvusvaheline ökorühmade arendamine Eesti koolides (rahvusvaheline, GAP, REC, Sagadi Looduskool), KIK-i Tartu maakonna keskkonnateadlikkuse programmi koostööprojekt (KIK), säästlik haridus täiskasvanute koolituses (Läänemere maad)

Näitused

Seenenädala ürituste raames toimus septembris **Suur seenenäitus**, kus eksponeeriti üle 100 seeneliigi. Näitust külastas umbes 2000 inimest. Seenenäitusele lisaks oli avatud ka **Peeter Lauritsa seenefotode näitus "Taevaatlas"**

Oktoobris eksponeeriti keskuse saalis ka Peipsi Koostöökeskusega **koostöönäitust "Vetevald läbi laste silmade."** Oktoobris oli vaadata ka õpilaste kompositsioonidena **Viljade näitus**. Detsembris avati üle-eestiline õpilaste **metsakalendrite näitus**. Juunis sai vaadata **Peep Rada allveefotode näitust**.

Keskkonnainfo keskuse poolt koostati **liigikaitse rändnäitus**, mis peale Keskuse saalis eksponeerimist ja teabepäeva korraldamist hakkas liikuma mööda Eesti näitusesaale..

Juunis toimus Tartu Loodusmaja korraldatud joonistuskonkursside (1992-2004) ülevaatenäitus „**Roheline Kodulinn**“ Tartu Linnamuuseumis.

Teavitamine.

Projektidest ja üritustest on jooksvalt teavitatud erinevates meedia väljaannetes, listides ja kodulehel, informatsiooni SA TKHK kohta saab ka Tartu linna kodulehelt.

Õpetajate lehes ilmus ülevaate artikkel veebruarikuu looduseõpetuse erilehes, keskuse avamispidu leidis kajastamist Eesti Raadio Rohelises väravas ja Eesti Looduses, seenenädala üritusi ja Loodusmaja lahtiste uste päevi reklaamiti nii Postimehes, Linnalehes kui ka raadios; täiskasvanute koolituste kuulutusi on avaldatud listides, Õpetajate Lehes, Linnalehes ja Postimehes. Linnulaululaupäevakut ja ökodraama päeva kajastati väga mitmekülgselt erinevates meedia võimalustes (TV, raadio, Postimees). Üritusi ja näitusi on kajastatud vastavalt toimumisele reklaamina Postimehes, raadios, kuulutuse tulpadel. Seenepaberi koolitust koos sihtasutuse tutvustusega näidati ETV Tasakaalu saates oktoobris. Mitmekülgselt on end püüdnud reklaamida Keskkonnainfopunkt. Tartumaa Keskkonnateenistuse lehes avaldati artikkel loodus- ja keskkonnainfo punkti tegevusest. Teavitusprotsess meie tegevusest toimub ka osaledes erinevates tegevuskavade ja strateegiate töörühmade koosolekutel ja koostöös erinevate organisatsioonidega

TKHK töötajad on esinenud ettekannetega mitmetel konverentsidel ja seminaridel (Bioloogiaõpetajate Konverents, Geograafiaõpetajate konverents, BSP rahvusvaheline seminar jm.)

3. Finantsinformatsiooni ülevaade

Tartu Keskkonnahariduse Keskust rahastab osaliselt Tartu linn, osa tegevuskuludest saadakse projektidest, koolitus- jm. teenustest ja õppetasudest.

Keskkonnahariduse Keskuse **põhilised tulud:**

Tartu Linnavalitsuse sihtfinantseering 2 055 500

Tartu Loodusmaja omatulud 116 596

Täiskasvanute koolitus jm. teenused 225 205

Projektide tulud 402 887 (vt. lisa 10)

4. Muud valdkonnad

Tartu Keskkonnahariduse Keskuses töötas 2004 .a. (31. detsembril) 19 inimest (sihtasutuse juhataja, koordinaator, projektijuhid, Tartu Loodusmaja direktor, koordinaatorid, õpetajad, abipersonal)

Palgafondi kulu 2004.a. 1 663 029.- krooni

Juhatuse esimehe tasu 2004.a. 151 002.- krooni, isikliku autokompensatsioon 9800.- krooni.

Nõukogu esimehe tasu 4000.- krooni.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Juhatuse kinnitus raamatupidamise aastaaruandele

Sihtasutuse juhatus on äriseadustikust lähtuvalt koostanud raamatupidamise aastaaruande, mis kajastab õigesti ja õiglaselt sihtasutuse vara, kohustusi ja sihtkapitali ning majandustegevuse tulemust ja rahavoogusid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud raamatupidamise seaduse ja Eesti hea raamatupidamistava nõudeid.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva 31.12.2004 ja aruande koostamispäeva 10.02.2005 vahemikul.

Vara ja kohustusi on hinnatud kaalutletud ja konservatiivsel alusel. Raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab hinnangute andmist. Need hinnangud põhinevad aktuaalsel informatsioonil sihtasutusi seisundist ning kavatsustest ja riskidest raamatupidamise aastaaruande koostamispäeva seisuga. Majandusaastal või varasematel perioodidel kajastatud majandustehingute lõplik tulemus võib erineda käesoleval perioodil antud hinnangust.

Juhatuse hinnangul on Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus jätkuvalt tegutsev majandusüksus.

Juhatus kinnitab 2004 aasta aastaaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Külli Kalamees-Pani
Juhataja

Tartus, 10.veebruari 2005

Bilanss

	31.12.2004	31.12.2003	Lisa nr.
VARAD			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	269 617	429 687	2
Nõuded ostjate vastu	53 139	3 450	3
Mitmesugused nõuded	921		4
Muud lühiajalised nõuded	921		
Ettemaksed			5
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	39 580	6 179	
Ettemaksed kokku	39 580	6 179	
Käibevara kokku	363 257	439 316	
Pikaajalised ettemaksed			6
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	134 800		
Pikaajalised ettemaksed kokku	134 800		
VARAD KOKKU	498 057	439 316	
KOHUSTUSED JA SIHTKAPITAL			
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused kokku			
Ostjate ettemaksed toodete ja kaupade eest	57 185	161 522	10
Võlad tarnijatele	8 613	23 750	7
Maksuvõlad	70 159	82 368	8
Viitvõlad			
Võlad töövõtjatele	51 214	63 973	9
Muud viitvõlad		2 384	
Viitvõlad kokku	51 214	333 997	
Muud ettemakstud tulevaste perioodide tulud	33 700		6,10
Lühiajalised kohustused kokku	220 871	333 997	
Pikaajalised kohustused			
Muud ettemakstud tulevaste perioodide tulud	134 800		6,10
Pikaajalised kohustused kokku	134 800		
KOHUSTUSED KOKKU	355 957	333 997	
Netovara			
Sihtkapital	21 000	21 000	
Eelmiste perioodide suunamata tulem	84 319	72 001	
Aruandeaasta tulem	37 067	12 318	
NETOVARA KOKKU	142 386	105 319	
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	498 057	439 316	

Tulude- kulude aruanne*Skeem 1*

	2004. a	2003. a	Lisad
Tulu ettevõtlusest	339 506	238 576	11
Sihtotstarbelised toetused (Tartu linn)	1 886 736	2 281 257	10A
Sihtotstarbelised toetused (projektid)	506 281		10B
Tulud kokku	2 732 523	2 519 833	
Mitmesugused tegevuskulud	-1 033 520	-750 581	12
Tööjõukulud	-1 663 029	-1 754 838	12
Muud ärikulud	7	-3 470	12
Tulem	35 981	10 944	
Finantstulud ja -kulud	1 086	1 374	11
Tulem enne tulumaksustamist	37 067	12 318	
Tulumaks	0	0	
Aruandeaasta tulem	37 067	12 318	

Rahavoogude aruanne

	2004. a	2003. a	Lisad
Rahavood põhitegevusest			
Tulem	35 981	10 944	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-221 181	9 472	3,4,5,6
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	24 044	22 483	7,8,9
Rahavood põhitegevusest kokku		42 899	
Rahavood investeerimistegevusest			
Saadud intressid	1 086	1 374	11
Rahavood investeerimistegevusest kokku	1 086	1 374	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Sihtkapital			
Rahavood finantseerimistegevusest kokku			
RAHAVOOD KOKKU	-160 070	44 273	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	429 687	385 414	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	269 617	429 687	

Sihtkapitali muutuste aruanne seisuga 31.12.2004

	Sihtkapital	Suunamata tulem	Netovara kokku
31.12.2001. a	0	0	0
Sihtkapitali moodustamine	21 000	0	21 000
Aruandeaasta tulem	0	72 001	72 001
31.12.2002. a	21 000	72 001	93 001
Aruandeaasta tulem	0	12 318	12 318
31.12.2003. a	21 000	84 319	105 319
Aruandeaasta tulem	0	37 067	37 067
31.12.2004. a	21 000	121 386	142 386

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse 2004 aasta raamatupidamise aastaaruanne seisuga 31.12.2004 on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus kasutab tulemiaruaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1.

Rahavoogude aruande koostamisel on lähtutud RTJ 2 sätestatust, mille kohaselt rahavood äritegevusest kajastatakse kaudmeetodil ning rahavood investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest kajastatakse otsemeetodil.

Järgnevalt on välja toodud peamised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused on aastaaruande kuupäeva seisuga ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja –kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes saldeeritult, kusjuures ärituludes ja –kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja –kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse ettevõtte finantstuludes ja –kuludes.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3 kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, mille kasutamisel ei esine olulisi piiranguid.

Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjatele võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu sisalduvad tulude- kulude aruande kirjetel Mitmesugused tegevuskulud ning Tööjõukulud. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "muud äritulud".

Tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Puhkusetasude reserv

Puhkusetasu kulu on kajastatud kohustuse tekkimise perioodil. Puhkusetasu reservi korrigeeritakse üks kord aastas - aruandeaasta lõpul. Väljateenitud puhkusetasu kajastatakse kasumiaruandes kuluna ning bilansis on võetud arvele lühiajalise kohustusena töövõtjate ees.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaruandes avalikustatud.

Lisa 2 Raha ja pangakontod

Raha ja pangakontodel on kajastatud ettevõtte sularaha jääk kassas summas 1 229 krooni ning nõudmiseni deposiidi pangakontodel summas 268 318 krooni.

Lisa 3 Arveldused ostjatega

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud, lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuded kodumaistele ostjatele on saldovõrdluste alusel inventeeritud 100,0% ulatuses.

Lisa 4 Muud lühiajalised nõuded, viitlaekumised

Muudes lühiajalistes nõuetes on kajastatud PHARE poolt rahastatud projekti "Avasta Eestimaad" käibemaksud, mille saab tagasi küsida Tolli- ja Maksuametilt peale projekti lõppemist veebruaris 2005.a.

Lisa 5 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud

Tulevaste perioodide kuludes (39 580 krooni) on kajastatud ajakirjanduse tellimus eelolevaks perioodiks 5 880 krooni ja ruumide rendi ettemaks summas 33 700 krooni.

Lisa 6 Pikaajalised ettemaksed

Pikaajalise ettemakstud tulevperioodi kulu on kajastatud ruumide eest tasutud summa 134 800 krooni, mis on kogu ettemakse 168 500 pikaajaline osa.

Lisa 7 Arveldused tarnijatele

Arveldused kodumaiste tarnijatega on inventeeritud saldovõrdluste alusel. Aruande koostamise momendiks on aastavahetuse võlgnevused likvideeritud.

Lisa 8 Maksud

Maksude võlgnevus summas 70 160 krooni koosneb põhimaksude võlgnevusest summas 70 160 krooni.

Maksuliik	31.12.2004		31.12. 2003	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Töötuskindlustusmaks		1 725		2 052
Kogumispensionimakse		1 608		1 628
Üksikisiku tulumaks		25 479		31 604
Sotsiaalmaks		41 351		47 034
Ettevõtte tulumaks	3			50
Kokku	3	70 163		82 368

Lisa 9 Võlad töövõtjatele

Võlad töövõtjatele seisuga 31.12.2004 moodustavad 51 214 krooni, millest töötasude võlgnevus moodustab 330 krooni ja puhkustasude reserv 50 884 krooni

Lisa 10 Sihtfinantseerimine

A. Aruandeaastal sai SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus sihtfinantseerimise korras Tartu Linna kultuuriosakonnalt. Tegevuskulude sihtfinantseerimine on tulude-kulude aruandes kajastatud brutomeetodil.

	Loodusmaja	Sihtasutus	Kokku
EELARVELISED TULUD KOKKU	1 463 000	592 500	2 055 500
KÕIK KULUD KOKKU	1 463 000	592 500	2 055 500
<i>Kantseleikulud</i>	<i>23 246</i>	<i>46 565</i>	<i>69 810</i>
Bürookulud	965	15 949	16 914
Postikulud	456	1 512	1 969
Sidekulud	14 297	6 018	20 315
Riigilõivud ja notaritehingud, auditeerimine	15	8 980	8 995
Pangateenused	2 374	215	2 589
Muud tegevuskulud	239	4 808	5 047
Tarkvara	4 899	9 083	13 982
Ruumidega seotud kulud kokku	380 200	5 871	386 071
Üür, küte	260 470		260 470
Elekter	15 962		15 962
Vesi	990		990
Ruumide ja territooriumi korrashoid	75 770		75 770
Valveteenus	5 618		5 618

Muud ruumidega seotud kulud	21 389	3 124	24 513
Väheväärtuslikud vahendid		2 747	2 747
Transpordikulud	11 000	9 850	20 850
Transpordikulud		50	50
Isikliku sõiduauto kompensatsioon	11 000	9 800	20 800
Lähetuskulud	2 735	4 849	7 584
Sõidukulud	1 585	1 069	2 654
Päevarahad	1 150	3 780	4 930
Koolitus	1 650	6 369	8 019
Personalikulud	875 500	518 902	1 394 402
Töötajate töötasud	665 356	391 188	1 056 544
Astmepalk	628 446	230 392	858 838
Lisatasud	25 510	28 546	54 056
Ajutiste lepinguliste töötasud	11 400	132 250	143 650
Sotsiaalmaks	211 126	129 094	340 220
Töötuskindlustusmaks	3 374	1 943	5 317
Puhkusetasu reserv	-4 356	-3 323	-7 679
eelmise perioodi kulu täitmine	170	94	264
lepinguline ettemaks ruumide eest	168 500		168 500

B. Sihtfinantseeringuna on kajastatud ka projektide rahastamine, millede käibed on kajastatud järgnevas tabelis:

	Projekti nimi	Jääk 2004 alguses	Saadud	Kulu	Jääk 2004 lõpus
1	Tartu Keskkonnaatlas koolidele	31 194		31 194	0
2	KIK-i keskkonnateadlikkuse koostööprojekt	-3 884	50 000	46 116	0
3	KIK-i keskkonnateadlikkuse koostööprojekt 2			23 000	-23 000
4	Joonistusvõistlus "Kodulinna Loodus"		5 000	5 000	0
5	Tartumaa koolide ja lasteaedade prügiprojekt		13 300	3 500	9 800
6	Autovaba päev		8 230	8 230	0
7	Keskkonnahariduse arendamine Tartu piirkonnas ja Lõuna-Eestis (USA)	75 550		75 550	0
8	Linnalinnu Laupäevak		3 750	3 750	0
9	Loodusmaja sügislaager		21 000	21 000	0
10	Loodust õpi tundma looduses		28 850	28 850	0
11	Meie elukeskkond 2004		11 700	11 700	0
12	Avasta Eestimaad		107 543	39 339	68 204
13	Riigimetsa Majandamise Keskuse projekt		5 000		5 000
14	Soome-Eesti looduslaager		11 934	11 934	0
15	Sportlik-kultuuriline koolivaheaeg		3 400	3 400	0
16	Talvine koolivaheaeg		4 500		4 500
17	Uurime ja avastame		5 000	5 000	0
18	Veski laager		3 510	3 510	0

19	Vetevald 2004		5 400	5 400	0
20	Keskkonnaalased õppepäevad		5 000	5 000	0
21	Ökodraama päev		38 300	38 300	0
22	Seenenädal Tartus		16 570	16 570	0
23	Rahvusvaheline ökorühmade töö jätkamine ja arendamine Eesti koolides	69 934	18 300	88 234	0
24	Liigikaitse Eestis		28 500	30 942	-2 442
25	Säästva arengu alane haridus	-3 000	3 000		0
26	Alatskivi õppepäevad		5 100	1 969	3 131
	Projektid kokku	169 794	402 887	506 281	65 193

Lisa 11 Realiseerimise netokäive

a) SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus 2004 aasta realiseerimise netokäive toimus geograafiliste piirkondade lõikes kogu ulatuses:

	2004		2003	
	summa	Osat. %	summa	Osat. %
Eesti	2 732 523	100,0	2 521 206	100,0
Kokku	2 732 523	100,0	2 521 206	100,0

b) ning tegevusalade lõikes järgnevalt:

	2004		2003	
	summa	Osat. %	summa	Osat. %
Sihtfinantseering	1 886 736	69,0	1 794 831	71,2
Koolitused	215 119	7,9	175 528	7,0
Teenus jm. maj. tegevus	124 387	4,6	63 053	2,5
Rahvusvah. proj. tulu	113 302	4,1	224 890	8,9
Eesti proj. tulu	392 980	14,4	261 530	10,4
Finantstulud	1 085	0	1 374	0,1
Kokku	2 733 609	100,0	2 521 206	100,0

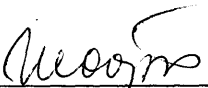
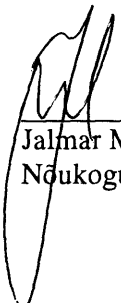
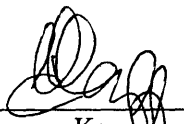
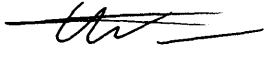
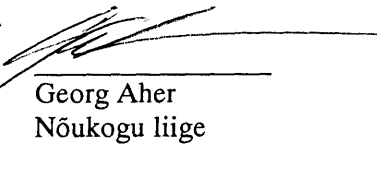
Lisa 12 Kulude aruande kirjete selgitused (kroonides):

Kulud kokku	2 696 542
Tegevuskulud	1 033 526
<i>Bürookulud</i>	<i>205 399</i>
Bürookulud, kantseleitarbed	49 154
Raamatud, ajakirjad ja muud trükised	32 095
Postikulud	4 653
Sidekulud	35 349
Ostetud bürooteenused	12 474
Audiitorteenused	8 260
Riigilõivud ja noraritehingud	660
Pangateenused	2 831
Reklaam	35 534
Infotehnoloogia kulud	24 391
<i>Ruumidega seotud kulud</i>	<i>426 475</i>

Renditud ruumide üür	264 621
Renditud ruumide küte	10 842
Renditud ruumide elekter	15 962
Renditud ruumide vesi	990
Renditud ruumide ja territooriumi korrashoid	82 310
Valveteenus	5 618
Muud ruumidega seotud kulud	21 389
Väheväärtuslikud vahendid	24 742
<i>Töötajatega seotud muud kulud</i>	<i>92 528</i>
Transpordikulud	6 408
Isikliku sõiduauto kompensatsioon	36 189
Riigisiseseid lähetused sõit	4 760
Riigisisene päevarahad	8 445
Välislähetus sõit	1 199
Välislähetus päevarahad	2 600
Täiendõppekulud	32 926
<i>Ürituste korraldamisega seotud kulud</i>	<i>309 117</i>
Üritustega seotud kulud	280 828
Õppevahendid	28 289
<i>Muud ärikuulud</i>	<i>-7</i>
Makstud leppetrahvid	4
Ümardamised	-11
Tööjõukulud	1 663 029
Astmepalk	908 308
Preemiad	4 000
Lisatasud	83 445
Ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	253 868
Sots.maks töötasult	413 545
Tööandja töötuskindlustusmaks	6 280
Puhkusetasu reserv	-6 417

Juhatuse ja nõukogu allkirjad 2004 majandusaasta aruandele

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus 2004 majandusaasta aruande, mis on kinnitatud nõukogu üldkoosoleku poolt 30. märtsil 2005, allkirjastamine: 30. märtsil 2005 :

Merle Ööpik
Nõukogu esimees
Jalmar Mandel
Nõukogu liige
Robert Oetjen
Nõukogu liige
Toomas Kapp
Nõukogu liige
Alar Noorvee
Nõukogu liige
Peep Mardiste
Nõukogu liige
Tiit Lepasaar
Nõukogu liige
Georg Aher
Nõukogu liige
Külli Kalamees-Pani
Juhatuse esimees

28.04.2005

**AUDIITORI JÄRELDUS-OTSUS
SA TARTU KESKKONNAHARIDUSE KESKUS
JUHATUSELE JA NÕUKOGULE.**

Olen kontrollinud SA Keskkonnahariduse Keskus 31.12.2004. lõppenud majandusaasta kohta koostatud aruannet. Aastaruande koostamine on ettevõtte juhtkonna kohustus. Minu ülesandeks oli anda auditi tulemustele tuginedes omapoolne hinnang aastaruande kohta.

Sooritasin auditi kooskõlas Eesti Vabariigi audiitoritegevuse seadusega. Nimetatud seadus nõuab, et audit planeeritakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldaks piisava kindlustundega otsustada, et raamatupidamise aastaruanne ei sisalda olulisi vigu ja ebatäpsusi. Auditi käigus olen väljavõtteliselt kontrollinud tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaruandes esitatud näitajad. Audit hõlmas ka raamatupidamise aastaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonnapoolsete raamatupidamislike hinnangute kriitilist analüüsi ning seisukohavõttu raamatupidamise aastaruande esituslaadi suhtes tervikuna. Arvan, et audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks raamatupidamise aastaruande kohta.

Eeltöödut arvestades, olen seisukohal, et Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusest lähtuvalt koostatud raamatupidamise aastaruanne, mis näitab 2004. aasta finantstulemiks 37 067 (kolmkümmend seitse tuhat null kuuskümmend seitse) krooni ja bilansimahuks seisuga 31.12.2004 498 057 krooni, kajastab olulises osas õigesti ja õiglaselt SA Tartu Keskkonnahariduse Keskus finantsseisundit seisuga 31.12.2004.a. ning lõppenud aruandeperioodi majandustulemust ja rahavoogusid.

06. märts 2005. a.

Kaja Loog
Vannutatud audiitor